

WSTĘP

Skoro sięgnęłaś po ten poradnik, zależy Ci na tym, żeby być dobrą opiekunką na stopień przewodniczkki. To może być ważne i ciekawe wyzwanie, jeśli tylko twórczo podejdziesz do tego harcerskiego zadania. Rola opiekunki nie ogranicza się do wtrącania uwag przy układaniu próby i przyjscia na komisję zamykającą stopień. Jeśli tylko chcesz, możesz być kimś ważnym i inspirującym, możesz towarzyszyć i wspierać w drodze, by u jej kresu powiedzieć „Jesteś pełnoprawną instruktorką Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej!”

Na początek proponujemy mały przegląd plecaka dotychczasowych doświadczeń, które będą pomocne w naszej wędrówce po szlakach. Zastanów się, z czego składa się bagaż Twoich doświadczeń, a co należało by jeszcze do niego dołożyć.

Podczas naszej wędrówki będzie dużo przygód, dlatego warto się do niej dobrze przygotować i zapakować kilka potrzebnych narzędzi. Znajdziesz je w tym przewodniku. Na początku drogi cel wędrówki będzie odległy, W miarę mijającego czasu i włożonego przez nas wysiłku w końcu go osiągniemy, a spotkanie na szczycie da poczucie spełnienia. Nasza podopieczna zostanie przewodniczką. Więc do dzieła!

Droga opiekunko przewodniczkki, osoba, obok której stoisz, czuje się jeszcze nie do końca pewnie, a twoim zadaniem jest ją wspierać i po prostu być, gdy nastaną te chwile trudne gdzie będzie potrzeba wsparcia. Kroc obok! Bądź natchnieniem!

Niewątpliwie skoro czytasz ten tekst, jesteś dla niej swoistym autorytetem. Nie bez powodu zostałaś poproszona o bycie opiekunką. To właśnie ty powinnaś dać jej to poczucie bezpieczeństwa, którego jej brakuje. Pamiętaj, że czasem rzeczy, które wydają nam się proste i oczywiste, wcale nie muszą być takie w oczach osoby, która wykonywać je będzie po raz pierwszy. Często jest to obawa niewypowiedziana, która drzemie w głębi nas. Dodawaj otuchy i wsparcia na każdym kroku! Doceniaj te najmniejsze kroki, które w końcu staną się tymi milowymi.

Młody człowiek, jak sama wiesz, nieustannie obserwuje, tak, widzi wszystko - działa jak rentgen, dlatego tym bardziej Twoja rola opiekunki jest trudna i wymagająca, ale tym samym piękna i wzniosła. Gdy Twoja podopieczna stanie przed trudną decyzją, działaj jak drogowskaz, aby odpowiedź na pytanie „Co moja opiekunka zrobiłaby na moim miejscu?” była jasna i przejrzysta. Twoja podopieczna zbliża się do momentu przejścia na tę drugą stronę, gdzie to ona będzie prowadzić innych, przekazywać wiedzę i umiejętności, opowiadać o własnych doświadczeniach. Masz działać tak, aby przewodniczką, którą ukształtujesz własnym przykładem, stała się jednostką zdolną do ponoszenia odpowiedzialności za swój rozwój, samookreślenia się przez świadome dokonywanie wyborów.

Pamiętaj, że człowiek uczy się tylko na swoich, a nie na cudzych błędach, więc pozwalaj swojej podopiecznej popełniać błędy, ale bądź przy niej, aby z Twoim wsparciem i pomocą ochoczo wkroczyła do instruktorskiego grona.

Aby stać się instruktorką, harcerka, którą się opiekujesz, powinna podjąć kilka ważnych ról poprzez konkretne działania. Aby pomóc jej przygotować się do nowych zadań, proponujemy PYTANIA, na które obie powinniście sobie odpowiedzieć, INSPIRUJĄCE podpowiedzi i PRZYKŁADY, problemy i rozmowy z życia wzięte, choć czasem z przymrużeniem oka.

Działania/zadania dla konkretnej roli	Pytanie jakie możesz zadać kandydatce, by pobudzić jej myślenie	Inspiracja	Przykład
---------------------------------------	---	------------	----------

	Pytania, na które powinnaś znać odpowiedź, niekoniecznie zadając je wprost		
Rola: DRUŻYNOWA KOMENDANTKA PODOBOZU WYCHOWAWCA			
<p>PLANUJE PRACĘ I REALIZUJE PLAN:</p> <p>Twoja podopieczna to drużynowa-wychowawca, przewodnik na harcerskim szlaku. Przewodnik chodzi po wyznaczonych szlakach, zawsze ma mapę, nie chodzi po omacku, wie dokąd zmierza i dostosowuje trasę do grupy, którą prowadzi. Upewnij się, czy Twoja podopieczna wie jak napisać dobry plan pracy? Czy działa według planu?</p>	<p>Czy wyznaczasz indywidualne zadania każdej harcerce? Czy wyznaczasz cele dla zastępów i całej drużyny?</p> <p>Czy znasz sytuacje każdej twojej harcerki? Czy znasz ich słabe i mocne strony?</p> <p>Czy realizujesz plan pracy jaki stworzyłaś na początku roku?</p> <p>Czy wybierasz tylko niektóre elementy?</p> <p>Czy wykorzystujesz techniki harcerskie ?</p> <p>Czy każda twoja harcerka odpali ognisko od jednej zapalki?</p>	<p>Zapytaj swoją podopieczną, jakie ma marzenia związane z drużyną.</p> <p>Utwierdź ją w przekonaniu, że „chcieć to móc!”</p> <p>Realizacja marzeń jest przecież możliwa, ale do wielkich rzeczy dochodzi się małymi krokami, które trzeba dobrze zaplanować.</p> <p>Podpowiedz jej, od czego może zacząć.</p>	<p>- Chciałabym kiedyś pojechać z drużyną na obóz ze skautami z innego kraju, ale to pewnie niemożliwe... -Niemożliwe są tylko rzeczy, których nie chcemy zrobić. Znam drużynową, która organizowała niedawno obóz ze skautami z Hiszpanii. Jeśli chcesz, pomogę Ci nawiązać z nią kontakt, na pewno chętnie podzieli się swoim doświadczeniem.</p>
<p>PROWADZI ZZ</p> <p>Niech twoja kandydatka ma przeświadczenie, że ZZ jest jej siłą i motorem napędowym, że inwestycja w dziewczyny zaowocuje we wspaniałych zastępach. ZZ jest też świadectwem, że system zastępowy funkcjonuje na każdym poziomie. To wspaniały przykład i miejsce rozwoju zastępowych.</p>	<p>Jak się czujesz w swoim ZZ?</p> <p>Jak oceniasz Waszą relację?</p> <p>Czy spotkania ZZ obfitują w nowe formy pracy, które mogą inspirować zastępowe?</p> <p>Czy ZZ dobrze się bawi?</p> <p>Czy dostrzegłaś już jakiś owoc Twojej pracy z ZZ?</p> <p>Czy Twoje zbiórki odbywają się systematycznie?</p> <p>Czy są inspirujące dla Twoich zastępowych?</p>	<p>Poproś swoją podopieczną by sięgnęła pamięcią do czasów, gdy sama była zastępową. Co był dla niej wtedy największym wsparciem? Czego jej brakowało? Skąd czerpała inspiracje?</p> <p>Planując pracę ze swoim ZZtem, niech czerpie z własnych doświadczeń, nawet jeśli były negatywne.</p>	<p>- Jak byłam zastępową, nigdy nie wiedziałam skąd brać pomysły na zbiórki. Rzadko spotykałyśmy się na zbiórkach ZZtu, a jeśli już się one odbywały, to rozmawiałyśmy tylko o sprawach organizacyjnych drużyny.</p> <p>- Wykorzystaj to doświadczenie. Niech ono Ci podpowie, jakie tematy poruszać podczas spotkań ZZtu i motywuje do tego by stworzyć silny ZZ. Sama wiesz jak ciężko jest być zastępową bez wsparcia i inspiracji.</p>
<p>PRZEPROWADZA EWALUACJE PODJĘTYCH DZIAŁAŃ W DRUŻYNIE</p> <p>Dbaj o to by Twoja podopieczna systematycznie</p>	<p>Czy podsumowałaś już sobie</p>	<p>Zapytaj swoją podopieczną, co by zmieniła w swojej działalności z drużyną, gdyby mogła cofnąć</p>	<p>Ewaluacja... o nie! Nic bardziej mylnego, ona wcale nie musi być nudna. Wystarczy mieć tylko kartki, kredki (im więcej możliwych</p>

<p>podsumowywała swoją pracę. Samodzielnie, a także prowadziła dialog w gronie osób, z którymi współpracuje, lub coś zorganizowała (ZZ, kadra hufca, kadra szczepu, itp.) Dobrze było by zachęcić ją do podsumowywania każdej zbiórki drużyny/hufca/biwaku.</p> <p>Pamiętaj by przypominać jej, że pomyłki i potknięcia to rzecz ludzka i harcerska ;-), człowiek uczy się na swoich błędach, lecz musi wyciągać z nich wnioski na przyszłość. Bez tego trudno sensownie zaplanować kolejne kroki.</p>	<p>zimowisko? Czy udało Ci się zrealizować jeden z celów śródrocznych?</p> <p>Czy zaglądasz w ciągu roku do swojego plany pracy drużyny? Czy podsumowujesz swoją pracę co jakiś czas? Czy wiesz na jakim etapie realizacji celów stoisz? Czy cele jakie założyłaś na początku roku wciąż są adekwatne?</p>	<p>czas?</p> <p>Co by doradziła drużynowej, która chce zorganizować obóz/biwak w podobnym miejscu lub o podobnej tematyce?</p> <p>Podnieś ją na duchu – błąd to nie koniec świata! Niech wyciągnie wnioski i kroczy dalej bogatsza o to doświadczenie.</p>	<p>materiałów plastycznych tym lepiej) i oczywiście harcerki z drużyny. Teraz tylko kilka drobnych podpowiedzi z Twojej strony i do dzieła, dajcie się ponieść wodzy fantazji! Świetne pomysły gwarantowane! Po skończonej pracy wymieniamy się kartami ewaluacji, wypełniamy i oprócz ciekawych pomysłów kart ewaluacji otrzymujemy ważną informację zwrotną, którą następnie poddajemy analizie. Otrzymujemy w ten sposób obraz efektów naszej działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a także informację o procesach zachodzących w drużynie i jej ogólnej kondycji.</p>
<p>TWORZY DIAGNOZĘ JEDNOSTKI, WYZNACZA CELE, UKŁADA PROGRAM, REALIZUJE, PODSUMOWUJE, WYCIAGA WNISOKI</p> <p>Zwróć szczególną uwagę na to czy Twoja podopieczna robi dobra diagnozę(charakterystykę) swojej jednostki, czy dostrzega wady i zalety, szanse i zagrożenia. Podkreślaj istotę formułowania celów dla drużyny, i przede wszystkim indywidualnych celów wychowawczych. Pytaj kandydatkę co tak na prawdę chce osiągnąć, co pragnie zmienić w każdej harcerce indywidualnie.</p> <p>Ważne by kandydatka umiała spojrzeć na swoją jednostkę nie tylko ‘tu i teraz’, ale by myślała perspektywicznie i drobnymi krokami osiągała wyznaczone cele.</p>	<p>Czy pisząc plan pracy rozumiesz po co piszesz charakterystykę/diagnozę i jak na jej podstawie wyciągać wnioski? Czy wykorzystujesz wszystkie elementy metody harcerskiej? Czy może któryś zaniedbujesz, bo jest mniej wygodny?</p> <p>Czy wiesz jaką będzie Twoja drużyna za 3 lata? Planujesz tak daleko?</p> <p>Czy dobierasz adekwatnie formy pracy, które pomogą Ci zrealizować twoje cele?</p>	<p>Jak dla mnie ten punkt jest zawarty w pisaniu planu pracy i ewaluacji, nie bardzo rozumiem po co został tak wyodrębniony...</p>	<p>Nie bój się formułowania celów! Wbrew pozorom nie jest to umiejętność trudna a pozwala jasno i konkretnie nakreślić dokąd się zmierza, co chce się osiągnąć, a jednocześnie uczy także kontroli i obserwacji w jakim miejscu na drodze do osiągnięcia celu się znajdujemy. Nie zapominaj o indywidualizacji, bo to właśnie ona jest kwintesencją naszej pracy wychowawczej. Przez indywidualizację należy rozumieć dostosowywanie środków, poziomu wymagań i metod do rzeczywistych możliwości druhen oraz stworzenie warunków, w których drużyna może działać w tempie sobie właściwym. Pamiętaj, że tempo zbyt wolne wiąże się ze stratą czasu osłabiając motywację, obniżając tym samym zainteresowanie danym zagadnieniem, a tempo zbyt</p>

			szybkie uniemożliwia pełne przyswojenie treści. Dlatego twoim zadaniem jest pilne obserwowanie jej osoby, by móc jak najlepiej kierować jej rozwojem dostosowując zadania zgodnie z jej aktualnymi potrzebami i możliwościami.
<p>Dbaj o rozwój harcerek – prowadzi pracę wychowawczą</p> <p>Kandydatka na przewodniczkę jest wychowawcą, to rzecz oczywista, ale czy pamięta, że to wychowanie w najbardziej oczywisty sposób przejawia się jako przykład własny? Aktywność, energia, zapał, postawa. Nie zapominajcie o tym drużyny.</p>	<p>Czy wyznaczasz indywidualne zadania każdej harcerce? Czy znasz sytuacje każdej twojej harcerki? Czy znasz ich słabe i mocne strony? Czy wiesz jakie są oczekiwania twoich harcerek wobec Ciebie? Czy pamiętasz, że swoim zachowaniem wychowujesz? Czy dobrze złożyłaś mundur? Czy zachowujesz swoje rzeczy w czystości? Czy opanowałaś emocje w chwili gniewu? Czy obdarzyłaś dobrą radą?</p>	<p>Poproś swoją podopieczną, by zastanowiła się, czego najbardziej potrzebują jej harcerki. Pokaż jej jak napisać dobrą charakterystykę. Może warto wyznaczyć sobie różne dziedziny życia (np. rodzina, wiara, szkoła, harcerstwo, zainteresowania) i pod tym kątem opisywać każdą drużynę? Podpowiedz jej, żeby nie pisała co roku tego samego, niech się skupi na tym, co się zmieniło i według tego wyznacza kolejne cele.</p>	<p>- W charakterystykach napisałam to samo, co w zeszłorocznym planie. Nie widzę sensu żeby coś zmieniać, przecież to te same dziewczyny!</p> <p>- Chcesz powiedzieć, że rok działalności w drużynie nie pomógł im się rozwinąć w żaden sposób? Może jednak choć w małym stopniu się zmieniły? Tobie ten rok zapewne pozwolił je lepiej poznać. Może odkryłaś w nich nowe pola do rozwoju lub pracy nad sobą?</p>
<p>Organizuje akcje drużyny, wyjazdy, biwaki, obozy, kolonie</p> <p>Obóz to podsumowanie pracy. Zwracaj uwagę kandydatkom, że jest to jedno z najbardziej rozbudowanych narzędzi do pracy jakie dzierży w swej skromnej dłoni. W czasie Kolonii/obozu/biwaku oddziałuje na harcerki w każdej chwili, w każdej sytuacji, w każdym żarcie i uśmiechu.</p>	<p>Czy Znalazłaś już kierownika placówki? Miejsce obozowe? Czy w planie pracy drużyny wzięłaś pod uwagę, by program obozu, odpowiadał na potrzeby wynikające z podsumowania całego roku pracy? Czy stylizacja obozu jest ambitna i spełnia cele wychowawcze i programowe? Czy przygotowując obóz zrobiłaś analizę drużyny? Czy wiesz co osiągnęłyście, które sprawy trzeba zamknąć, które podsumować wraz z drużyną? Czy biwak pod namiotem to nie dla harcerek? Czy w Twoim planie pracy nie zabrakło takich form pracy jak rajd, wycieczka, biwak, spływ?</p>	<p>Spytaj kandydatkę czy pamięta swoje pierwsze biwaki i obóz. Jakim były przeżyciem dla niej? Jak wpłynęły na budowanie relacji z pozostałymi harcerkami z zastępu i drużyny? Jak wpłynęły na jej wizerunek drużynowej? Zachęć ją by czerpała inspirację ze środowisk harcerskich w całej Polsce. Może warto udać się na wędrowną do obozu organizowanego przez inny okręg?</p>	<p>- W tym roku pojedziemy tylko na biwak zimowy drużyny. Dziewczyny nie mają pieniędzy na częstsze wyjazdy.</p> <p>- Postarajcie się o pozyskanie funduszy na biwaki, możecie przecież zorganizować akcję zarobkową. Zarobienie pieniędzy na własny wyjazd sprawi, że harcerka jeszcze bardziej go doceni.</p>

<p>Prowadzi dokumentację drużyny, gospodarkę finansową i sprzętową</p> <p>Uzupełnianie dokumentacji drużyny, choć żmudne i mało inspirujące, jest bardzo ważne. Stanowi zabezpieczenie prawne dla drużynowej jako opiekunki nieletnich i pomaga jej także w opiece nad sprzętem i w rzetelnym gospodarowaniu pieniędzmi. Świadczy również o jej rzetelności.</p>	<p>Czy systematycznie uzupełniasz karty ewidencyjne harcerek? Czy posiadasz książkę rozkazów? Czy posiadasz ewidencję krzyży harcerskich? Czy uzupełniłaś na czas swoją książkę finansową? Czy gromadzisz faktury? Czy wpisałaś już Wasz nowy namiot do książki inwentarzowej? Czy gromadzisz podstawowe regulaminy? Czy zarządzałaś już grupową konserwacją Waszego sprzętu po obozie/ sprzątnięcia magazynu? Czy udało Ci się to zrobić wraz z drużyną? Czy udało Wam się w tym roku powiększyć zasobność waszego sprzętu biwakowego i obozowego?</p>	<p>Warto podsunąć twojej podopiecznej pomysł, by stworzyła ewidencję harcerek w formie nawiązującej do obrzędowości drużyny. Może to być jakaś ładna książka z logiem drużyny albo specjalnie przygotowane i ozdobione karty harcerek.</p> <p>Podpowiedz jej jak w ciekawy i rozwijający sposób pozyskiwać finanse dla drużyny.</p>	<p>- Zbieramy pieniądze na dofinansowanie zimowiska. Chcemy przed świętami zorganizować akcję w supermarkecie – będziemy pakowały klientom zakupy do toreb. - A może zorganizujecie świąteczny stragan przy parafii, gdzie będziecie sprzedawać własnoręcznie zrobione kartki i ozdoby na choinkę? Albo zapakujecie sianko na wigilijny stół wraz z życzeniami i będziecie rozprawdzać wśród parafian?</p>
<p>Ponosi odpowiedzialność za zdrowie i życie harcerek</p> <p>Kandydatka musi wiedzieć, że jest odpowiedzialna także prawnie za swoje podopieczne. Musi przestrzegać przepisów państwowych, znać je i wcielać w życie. Wiedzieć jaki jest schemat postępowania w sytuacjach kryzysowych, jaką służbę powiadomić i jakie informacje przekazać.</p>	<p>Czy znalazłaś już opiekę medyczną na Wasze zimowisko? Czy wiesz, gdzie jest najbliższy szpital? Pogotowie? Apteka? Policja? Czy pamiętałaś o zgłoszeniu drużyny do ubezpieczenia śródrocznego? Czy znasz regulamin bezpiecznego poruszania się po drogach. przeciwpożarowy, dotyczący kąpeli wodnych? Czy masz poczucie, że jesteś za kogoś odpowiedzialna? Czy zatwierdzasz każdy biwak?</p>	<p>Uświadom swojej podopiecznej, że pełniąc funkcję drużynowej ciężary na niej także odpowiedzialność prawną.</p>	<p>Pamiętaj bezpieczeństwo na pierwszym miejscu! Instruktorka drużynowa = świadomy i odpowiedzialny wychowawca! Sięgnij teraz pamięcią ile fajnych i szalonych rzeczy robiłaś będąc małą harcerką i odnieś to na chwilę do bezpieczeństwa. Zastanówmy się zatem czy można zrobić rzeczy inspirujące i atrakcyjne dla młodych harcerek, ale pamiętając przy tym cały czas, żeby były one jak najbardziej bezpieczne. Odpowiedz jest prosta. Można. Tylko należy zawsze mieć w pamięci jedną prostą dewizę FAJNA ZABAWA TO BEZPIECZNA ZABAWA!</p>

Rola: **OPIEKUNKA PRÓB NA STOPNIE HARCERSKIE**

<p>1) Układa próbę wraz z kandydatką</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy zna swoje podopieczne powierzchownie, czy bardzo dobrze? • Skąd czerpie pomysły przy układaniu próby? • Czy kieruje się regulaminem stopni? 	<p>Opiekunka próby nie jest tylko osobą, która zajmuje się zadaniami. To ona pokazuje i zapoznaje kandydatkę z problemami, jak można je rozwiązać i czym należy się kierować. Czy podopieczna wie, na czym polega istota stopnia.</p>	<p>Byłam na kilku zbiórkach u swojej podopiecznej, dzięki temu zapoznałam się z jej działalnością, zobaczyłam jej sukcesy, i na odwrót, wiem, nad czym musi popracować. - ale pamiętaj! Że dobra opiekunka nie narzuca</p>
<p>2) Czuwa nad przebiegiem próby, interesuje się, motywuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy interesuje się przebiegiem próby? • Jak często widzi swoje podopieczne? • Czy proponuje rozwiązania w trudnych wypadkach? • Czy systemtycznie kontaktuje się z podopieczną? 	<p>Praca ze stopniami jest najważniejszym działaniem wychowawczym. Dlatego bardzo ważne jest podjąć się tego zadania z wrażliwością i odpowiedzialnością. Tylko dzięki kontaktowi indywidualnemu poznasz harcerkę, jej rozwój, jej zainteresowania, jej doświadczenie. Miej zawsze czas dla swojej podopiecznej.</p>	<p>Ostatnio nie wiem, co się dzieje z Olą. Nie widziałyśmy się już miesiąc. Ale przecież wiem, że moja praca nie polega tylko na rozpisaniu próby na stopień. Zadzwońię do niej, i umówimy się na spotkanie. Muszę tylko poszukać dodatkową lekturę, być może wybierze dla siebie odpowiednio interesującą. Pokaże jej różne formy pracy metodycznej, napiszemy artykuł do gazety harcerskiej....</p>
<p>3) Wplata stopnie w program pracy drużyny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy próba kandydatki odzwierciedla się w pracy drużyny? • W jaki sposób stopnie są realizowane w drużynie? 	<p>Przy układaniu próby kandydatki należy pamiętać o poziomie, na jakim zdobywa stopień. Ważnym elementem wymagań jest udzielenie się w drużynie (hufcu). Służba instruktorska jest odzwierciedleniem poziomu stopnia i doświadczenia, jakie jest powiązane z pracą wychowawczą w drużynie.</p>	<p>Moja podopieczna nie musi mieć próby z 40 przeróżnych zadań, aby jej próba była dobra. Wiem o tym, że liczy się jakość, a nie ilość i przede wszystkim czy to, co robi w ramach swojej próby ma sens. Próba powinna wynikać z potrzeb jej środowiska, drużyny (hufca) oraz dawać pożytek. Muszę bacznie obserwować w czym moja podopieczna jest dobra, a nad czym musi popracować.</p>
<p>4) Jest rzecznikiem kandydatki i jej próby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy zdaje sobie sprawę z tego, że jest odpowiedzialna za przebieg próby kandydatki? • Czy wie, że jest łącznikiem pomiędzy kandydatką, a Kapitułą? 	<p>Opiekunka kształtuje i wychowuje podopieczną na dojrzałą osobę. Jest dla niej wsparciem. Jest to jej służba</p>	<p>Nie wystarczy, że będziecie działać tylko według regulaminu. Opiekunka pomoże ocenić, zinterpretować. W chwilach słabości pomoże się odnaleźć</p>

		instruktorską. To dzięki opiekunce Kapituła może się dowiedzieć więcej o kandydatce.	i dostrzec postępy. To opiekunka od chwili rozpisania i otwarcia próby jest odpowiedzialna za rozwój osobowości i ukierunkowania myślenia i postępowania harcerki.
--	--	--	--

Rola: CZŁONKINI KADRY HUFCA

<p>ZAJMUJE SIĘ SZKOLENIEM ZASTĘPOWYCH</p> <p>Jeśli Twoja kandydatka na przewodniczkę, jest drużynową, to obowiązkowo musi uczestniczyć w szkoleniu Zastępowych, kto jak nie ona najlepiej zna ich potrzeby: widzi w działaniu, wizytuje zbiórki, motywuje. To drużynowa powinna być wzorem pracy metodycznej dla swoich zastępowych, więc nieodłącznie musi stanowić część kadry programowej. Trzeba także pamiętać, że udział w kursie, czy warsztatach to nie jedyny sposób na szkolenie zastępowych, pamiętaj zwrócić uwagę Twojej kandydatki na atrakcyjność, systematyczność i wartość metodyczną prowadzonych przez nią Zbiórek Zastępu Zastępowych.</p>	<p>Czy zna mocne i słabe strony zastępowych ze swojej drużyny?</p> <p>Czy stara się diagnozować ich potrzeby i wychodzi im na przeciw?</p> <p>Czy prowadziła zajęcia na kursie zastępowych?</p> <p>Jakie ma po nich wspomnienia? Czy uczestniczyłaś w organizacji Kursu Zastępowych/ Warsztatów dla zastępowych, na czym polegało Twoje zadanie?</p> <p>Czy widzi potrzebę równania poziomu kształcenia zastępowych przez kursy organizowane przez kadrę hufca dla wszystkich zastępowych w hufcu?</p> <p>Czy pamiętałaś o ewaluacji swoich zajęć, podsumowywaniu ich efektywności? Jakie wysunęłaś wnioski na przyszłość, które pomogą Ci poprowadzić jeszcze lepsze i ciekawsze zajęcia?</p> <p>Jak przebiegała twoja współpraca z kadrą kursu?</p> <p>Czy wasza wizja zastępowej</p>	<p>Upewnij się że twoja podopieczna wie, że bardzo istotne jest utrzymywanie z zastępowymi bliskich kontaktów, wychodzących poza ramy zbiórek.</p> <p>Spytaj podopieczną, czy zauważyła postępy w pracy zastępowych po odbyciu kursu.</p>	<p>Ostatnio Agata - zastępowa Zwinek zaniedbuje swój zastęp, nie pojechała na zimowisko, zbiórki są nieregularne. Na radzie mówi, że od dziś się poprawi, ale potem znowu to samo.</p> <p>A próbowałaś z nią porozmawiać w cztery oczy, przy herbacie? Może udałoby Ci się odwiedzić ją w domu. Ciepła atmosfera, poczucie troski z Twojej strony na pewno ułatwi jej podanie powodów takiego zachowania i pozwoli wspólnie znaleźć wyjście z sytuacji.</p>
---	---	---	---

	<p>pokrywa się? Co wg Ciebie jest najważniejsze do przekazania na Kursie Zastępowych/ Warsztatach dla zastępowych? Czy przed organizacją kursu/ warsztatów zrobiliście diagnozę Zetów Waszego hufca? Czy dbasz także o rozwój kandydatek na funkcję przybocznej zuchowej? Czy odnalazłaś dla mniej miejsce stażu instruktorskiego? Czy rzetelnie przygotowuje się do prowadzonych zajęć? Czy prowadzone przez nią zajęcia są ciekawe i inspirujące młode zastępowe? Czy jest otwarta na poruszanie trudnych tematów z kursantkami?</p>		
<p style="text-align: center;">AKTYWNI UCZESTNICZY W PRACY HUFCA</p> <p>Twoja kandydatka to harcerka należąca nie tylko do drużyny, ale także hufca. Jest to miejsce rozwoju kadry, instruktorek, drużynowych. Miejsce zawierania przyjaźni i podejmowania się nowych wyzwań. Pamiętaj, że Twoja podopieczna potrzebuje budowania relacji i podejmowania dyskusji, trudnych decyzji i tematów z rówieśnikami, osobami na swoim poziomie rozwoju. Hufiec to platforma wymiany uczuć i myśli z innymi drużynowymi i instruktorkami.</p>	<p>Jak Twoja podopieczna czuje się wśród kadry hufca? Czy ma dobre relacje z innymi członkiniami kadry? Czy potrafi czerpać z ich doświadczenia, dzielić się swoimi spostrzeżeniami? Czy jest ambasadorem swojej drużyny/gromady? (Negocjuje terminy, formy różnych wydarzeń na arenie hufca, by były jak najbardziej dostępne dla jej podopiecznych i dopasowane do ich potrzeb) Czy zna wszystkie struktury, które funkcjonują w hufcu? Z którymi z nich współpracuje?</p>	<p>Dla poprawy relacji i budowania jedności nie ma nic lepszego jak wspólny, kadrowy wyczyn - wspomina się go potem latami. Może dla lepszego poznania warto spotkania kadry aranżować w domach członkiń. Mogą to być planszówki, wspólne spotkania kulinarne, poznawanie kuchni świata, sporty kwalifikowane, spotkania Kinomaniaka (wieczór filmowy, lub kino), etc Więcej ludzi to</p>	<p>1. Magda jest drużynową (kandydatka) nie bardzo dogaduje się z innymi drużynowymi, dlatego rzadko uczestniczy w spotkaniach kadry/rady hufca. Może warto zaproponować jej uczestnictwo w spotkaniach towarzyskich, by miała szansę poznać inne drużynowe? Nic zobowiązującego, tylko obecność. Może naturalne warunki sprawią, że się przekona. Lub może wspólne przedsięwzięcie, wyczyn, rajd, biwak? 2. Magda narzeka na wypalenie i brak pomysłów do pracy z drużyną, uważa, że jej zbiórki są nudne i oklepane.</p>

<p>Hufiec, drużyna hufcowej to także świetne miejsce by pokazać, że metoda harcerska i system zastępowy funkcjonuje nie tylko na poziomie drużyny. Jest to miejsce także inspirowania, motywowania i czerpania.</p>		<p>większe możliwości – może np. bal przebierańców z nauką tańców zespołowych? Np. bal karnawałowy, Andrzejki, urodziny członkiń kadry hufca, Sylwester.</p>	<p>Zaproponuj jej systematyczne uczestnictwo w zbiórkach drużyny hufcowej, to zawsze miejsce inspiracji, czerpania z pomysłów hufcowej, a także możliwość podpytania innych drużynowych, jakie mają pomysły na realizację konkretnych celów. Może warto w hufcu stworzyć bank pomysłów? Może chciałaby się tym zająć? Pomóc sobie i innym drużynowym w podobnej sytuacji? Podkreślić, że zbiórki drużyny hufcowej to świetne źródło inspiracji do pracy z ZZ-tem i drużyną</p>
<p>PODEJMUJE AKCJE W HUFCE (RÓWNIEŻ JAKO SZEFOWA AKCJI, KOMENDANTKA)</p>	<p>Czy widzi potrzebę współpracy z innymi drużynami? Czy dostrzega jakie niesie to za sobą pozytywy dla niej, dla drużyny, dla całego hufca? Czy miała okazję sprawdzić swe umiejętności organizacyjne na polu szerszym niż jej drużyna/gromada? Czy potrafi wyjść z własną inicjatywą, chęcią podjęcia działań na rzecz całego hufca? Czy ma poczucie współodpowiedzialności za kształtowanie wizerunku hufca na arenie miasta? Czy ma odwagę podejmować się wciąż nowych i trudniejszych zadań? Co Twoja drużyna może zaproponować hufcowi? Czy może się podzielić? Jak jej się współpracowało z innymi drużynowymi hufca, przy okazji współorganizacji jakiegoś wydarzenia dla hufca? Czy otwiera się na inne drużyny i drużynowe? Jak ocenia swoje umiejętności organizacyjne?</p>	<p>Każda drużyna ma swoje mocne strony, którymi może się pochwalić przed innymi (śpiew, sprawdzona trasa na wędrowkę, teatr itd.). Taka inicjatywa, zorganizowania czegoś dla całego hufca to świetny sprawdzian zgrania dla zztu, warsztat w doskonaleniu prezentowanych talentów, ogromna satysfakcja, która przekłada się na pracę w drużynie.</p>	<p>Nie mamy czasu na dodatkowe akcje, tyle jest przecież do zrobienia w drużynie.</p> <p>Spokojnie ☐ Możesz tak przemyśleć działania drużyny żeby wpływały na cały hufiec np. ciekawa służba w uroczystości patriotyczne(wiersz pod pomnikiem, małe przedstawienie tematyczne, świeczowisko z zaproszeniem dla innych), czy oprawa niedzielnych mszy św. która wpływa na wizerunek całego hufca. Poza tym nie zapominaj Więcej ludzi to większe możliwości – może np. bal przebierańców z nauką tańców zespołowych?</p>

<p>DZIAŁA W KAPITULE</p>	<p>Czy zawsze towarzyszy swym podopiecznym na kapitule stopnia?</p> <p>Jakie cechy ceni w sobie jako opiekunce, a nad jakimi czuje, że musi popracować?</p> <p><i>Czy stara się rzetelnie wykonywać rolę opiekunki, (stara się jak najlepiej poznać swoją podopieczną, poświęca jej dostatecznie dużo czasu)?</i></p>	<p>Podczas rozmowy z przyszlą przewodniczką na temat prowadzonych przez nią prób na stopnie - tego jak postrzega rolę opiekunki, możesz otrzymać między wierszami wiele wskazówek, czego oczekiwałaby ona od Ciebie.</p>	<p>Czy starasz się by stopnie w Twojej drużynie były zdobywane zgodnie z wiekiem?</p> <p>Tak, ale mamy z tym problem.</p> <p>Porusz tę kwestię na kapitule. Wspólnie łatwiej znaleźć źródło problemu i rozwiązanie. Taka pomoc też należy do zadań kapituły.</p>
--------------------------	---	--	--

Rola: CZŁONKINI KADRY KURSU

<p>Prowadzi zajęcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Co się udało w jej drużynie, czym mogłyby się podzielić z innymi na kursach metodycznych? • Czy stworzyła przemyślany plan/scenariusz swoich zajęć, określiła cele, formy, czas trwania zajęć? • Czy nie tylko posiada wiedzę, ale potrafi ją przekazać? 	<p>Podpowiedz swjej podopiecznej, żeby przypomniała sobie prowadzących, którzy ją zainspirowali i zaciekawili tematem swych zajęć.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie jest dobrym pomysłem prowadzenie zajęć na kursach metodycznych „a vista”, bez przygotowania, „bo przecież wszystko wiem”. 	<p><i>- Doskonale znam rękę metody – poprowadzę te zajęcia bez żadnego problemu! Nie muszę się nawet do nich przygotowywać!</i></p> <p><i>- A w jaki sposób zastosujesz elementy ręki metody w swoich zajęciach?</i></p> <p><i>-Zajęcia prowadzą tylko doświadczone instruktorki, ja przecież dopiero mam zostać instruktorką!</i></p> <p><i>- One już nie pamiętają, jak się prowadzi drużynę! A ty jesteś na bieżąco!</i></p>
<p>Tworzy materiały metodyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy potrafi przygotować zestawienie, skrypt, wypunktować najważniejsze informacje? <p>Inspiracje</p> <p><i>Czy jest świadoma, że jej cenne uwagi i spostrzeżenia zebrane na piśmie mogą służyć pomocą kolejnym pokoleniom drużynowych?</i></p>	<p>Jak twoja podopieczna prowadzi notatki w szkole, na uczelni? Mapa myśli, punkty, tabelki, ciągły tekst?</p> <p>Zastanówcie się wspólnie, która forma zebrania materiału jest ciekawsza, bardziej czytelna, z której łatwiej się uczyć.</p>	<p>- Twój komiks o zasadach dobrej zbiórki stał się bestsellerem w naszym hufcu!</p>
<p>Jest członkinią kadry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W jakiej roli w kadrze kursu najlepiej się czuje twoja podopieczna? • Czy potrafi się bezkonfliktowo komunikować 	<p>Tworzenie kursu to świetna nauka sztuki negocjacji i działania niekoniecznie jako wódz, w grupie</p>	<p><i>Stoję niepozorna w cieniu innych instruktorek, boję się zagaic rozmowę, nawet przez myśl mi nie przeszło, że to ja mogę uczyć innych,</i></p>

	<p>w zespole instruktorek? Czy śmiało i odważnie wyraża chęć pomocy w współtworzeniu działań kursowych?</p>	wodzów.	<p>przecież jest tyle innych starszych bardziej doświadczonych instruktorek, które potrafią wszystko lepiej są przecież bardziej kompetentne. STOP!!! Nic bardziej mylnego pamiętaj Ty jesteś ze wszystkim na bieżąco, Ty znasz aktualne problemy i dylematy drużynowych, Ty sama szukałaś różnych dróg wyjścia z często trudnych sytuacji. Dlatego dziś będąc w kadrze możesz podzielić się swoimi przemyśleniami i mówić o rzeczach praktycznych, a nie mówić pięknie i wzniosłe o abstrakcyjnej teorii. Pamiętaj czas kursu podczas którego będziesz współtworzyła kadrę kursu to również czas bardzo ważny dla Ciebie. Wykorzystaj go. Jest to możliwość bliższego poznania innych instruktorek, wymiany doświadczeń i przede wszystkim jeszcze głębszego pogłębiania swojej wiedzy. Przypomnij sobie piramidę uczenia się, jest tam jasno i wyraźnie zobrazowane, że aż 80% wiedzy przyswajamy, gdy uczymy innych, więc nie ma lepszej metody, która przekona nas, że warto pojechać na kurs współtworząc jego kadrę</p>
Uczestniczy w planowaniu kursu	<ul style="list-style-type: none"> • Czy zapoznała się z minimum kursu i innymi regulaminami dotyczącymi kształcenia? • Czy potrafi dopasować metody do odbiorców, warunki zewnętrzne do potrzeb i do zrealizowania wyznaczonych celów? 	Pokaż podopiecznej plany pracy kursów z poprzednich lat lub podpowiedz jej, że warto do nich zajrzeć (może sama na to nie wpaść).	<p>- W 10 dni zrobić zajęcia o wszystkich tematach z minimum kursu wędrownicze?! Przecież tego nie da się zrobić! - Zaproponuj w planie kursu wędrowkę zamiast mówić o niej!</p>
Dbaj o swoje kształcenie	Kiedy ostatnio przeczytała książkę o tematyce harcerskiej,	Pożycz swojej podopiecznej ciekawą	- Przeczytać książkę harcerską – to zadanie dobre dla

	<p>pedagogicznej, specjalistycznej?</p> <p>Czy brała udział w konferencji instruktorskiej?</p> <p>Czy wymienia doświadczenia z innymi instruktorkami? W jaki sposób?</p> <p>Czy czyta prasę harcerską?</p>	<p>książkę, którą ostatnio przeczytałaś lub inspirujący portal internetowy.</p>	<p><i>tropicielki!</i></p> <p><i>- To postaw sobie wyżej poprzeczkę i nie tylko przeczytaj, nie tylko jedną, ale także porównaj, zrecenzuj, napisz artykuł i wykorzystaj zdobytą wiedzę w praktyce!</i></p>
--	--	---	---

Rola: UCZESTNICZY W ŻYCU CHORAĞWI

<p>Bierze udział w wyborach</p> <p>Instruktorka musi sobie zdawać sprawę, że m.in. od jej zdania zależy los jej chorągwi czy okręgu. Ważne jest, by wiedziała co dzieje się w jej środowisku. W przyszłości nauczy się analizować, podsumowywać szukać alternatyw oraz odpowiedzi na nurtujące pytania hufca, chorągwi czy okręgu. Powinna wiedzieć że jest częścią tej niezwyklej maszyny-jaką jest chorągiew.</p>	<p>Czy interesuje się życiem chorągwi/ okręgu?</p> <p>Czy zna obecne władze chorągwi i okręgu?</p> <p>Czy zdaje sobie sprawę że by podsumować działanie chorągwi/ okręgu musi być aktywna harcersko (uczestniczy w wydarzeniach)?</p> <p>-Czy wie na kogo chciała by oddać swój głos?</p> <p>-Czy zna instruktorki odpowiedzialne za funkcjonowanie chorągwi?</p> <p>Czy wie jakie funkcje można pełnić w chorągwi/ okręgu?</p> <p>-Czy wie, które instruktorki z jej środowiska działają centralnie w organizacji?</p>	<p>Zachęć przyszłą przewodniczkę do uczestnictwa w wyborach w okręgu, jak i chorągwi (zanim to ona będzie głosować niech obserwuje, pyta, doświadcza, na początku w formie słuchacza, dla niej bezpiecznej i niezobowiązującej).</p>	<p>„Tę druhnę skądś kojarzę...”- to dobry znak a jeszcze lepiej, gdybyś wiedziała jaką funkcje pełni w naszej chorągwi. Nie ma do tego prostszej drogi niż branie udziału w imprezach chorągwi czy wyborach do okręgu.</p>
<p>Bierze udział w imprezach chorągwi</p> <p>Pamiętaj, jak ważne jest uczestnictwo w imprezach chorągwi, to ten czas gdzie wychodzimy ze</p>	<p>Czy uczestniczy w życiu swojego hufca/ chorągwi?</p> <p>Czy stara się angażować swoje harcerki do uczestnictwa w życiu hufca/ chorągwi?</p> <p>Czy zna inne drużyny działające w jej środowisku (w hufcu i chorągwi)?</p>	<p>Jest to szansa do skonfrontowania się z innymi ‘szkołami’, niech pozna inne instruktorki, nowe metody działania, niech czerpie z doświadczeń,</p>	<p>Nie mam pomysłu... Czy i Ciebie czasem nie dopada ten bezlitosny slogan..?</p> <p>Koniec z tym od teraz już wiesz po co wraz z drużyną uczestniczysz w imprezach chorągwi jest to przecież doskonały czas na wymianę</p>

<p>swojego małego i hermetycznego świata i poznajemy różne często odmienne tradycje zwyczaje i poglądy, to ważne w rozwoju każdej instruktorki!</p>	<p>Czy chce czerpać od innych jednostek, poznawać ich historię i sposób pracy? Czy i w jaki sposób czerpie od innych środowisk/ instruktoerek?</p>	<p>inspiruje! Twoja kandydatka na przewodniczkę powinna znać jednostki które działają w Waszym środowisku. Jeżeli Twoja przyszła przewodniczka będzie czuła potrzebę uczestnictwa w życiu chorągwi, będzie to przekładała na swój zespół, jakim może być zastęp czy drużyna.</p> <p>Ważny jest tu przykład własny, czy Twoja kandydatka może Cię spotkać na wydarzeniach chorągwi?</p>	<p>doświadczeń, obserwację, podpatrywanie nowych rozwiązań. Wystarczy tylko być otwartym na nowe i świeże pomysły, kreatywne rozwiązania i zaskakujące, ale inspirujące treści. Nie zapominajmy również o szukaniu przyjaciół, a imprezy chorągwi to doskonała okazja by ich znaleźć i osiąść na lata.</p>
<p>Szczepowa/aktywność w okręgu Ważne, by przewodniczka знаła swoje miejsce również w szczepie czy okręgu.</p>	<p>-Czy włącza się w działanie swojego szczepu? -Czy zna władze swojego okręgu? -Czy jest zorientowana w obecnej działalności swojego środowiska? -Czy dba o relacje panujące między instruktorkami w szczepie?</p>	<p>Rozmawiaj ze swoją podopieczną o planach dla szczepu, o tym co warto zmienić, nad czym warto pracować</p> <p>Dawaj wskazówki dotyczące współpracy z innymi instruktorami, przecież sama wiesz jak to robić najlepiej!</p>	